

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. III. Exemplis id demonstratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

me dies afflictionis. Comparatus sum luto, & assimilatus sum favilla & cineri. *Quomo ad te, & non exaudis me? Ite, & non respicias me. Mutatus es mihi in crudelem. Sagitte tue acute. Sagitte tue infixae sunt mihi. Dominicum pectus post mortem Longinus ferro resecat, hoc ipsum Christum in cruce vivum tam lugubri dicto aperuit, tamquam si diceret: Aspice, quantum hoc pectore lateat doloris & agnitionis.*

VIII. Prævidit etiam Servator paucitatem eorum, qui, ut beatus Petrus loquitur, *communicantes Christi passionibus vellent vestigia hæc sequi.* * Et unicum tunc in orbe hominem habuit Matrem, in qua perfecta fides: unicum tunc lucratus est latronem.

IX. Plura pati paratus erat. Eo enim hæc verba spectare argumat Bedæ; perinde ac si dixisset Christus: *Ut quid tam Pater, quam vires & vita me derelinquunt? graviora tormenta & diuturniora perpeti non recusō. Nimirum videbantur ei dolores non satis multi præ amoris magnitudine.*

X. Tam acerbe perpeffionis & desertionis tam mirandæ causam à nobis indagari voluit. Nulla in Christo ignorantia; Deus erat. Nulla impatientia; sanctus & iustus erat. Diabolus ipse per Pilati conjugem fatetur: *Nihil tibi & iusto illi. Deinde illa ipsa verba, Deus meus, Deus meus, & Pater in manus tuas commendo spiritum meum, summæ patientiæ hominem ostendebant. Cur ergo filius à Patre ad eò desertus? Vestigemus abditam causam. Hebraeus Plaltes ubi quæsisset. Quare me dereliquisti? mox ipse mysterium pandens, & causam subiciens, Longè, inquit, à salute meâ verba delictorum meorum. Immenâ moles alienorum criminum ita Dei Filium affecit, ut nec ipse Pater parcere voluerit Filio. Quemadmodum Joseph Ægyptius Prorex puniturus furtum, Apud quemcumque, ait, fuerit inventum, ipse sit servus meus: ita proflus in Dei Filio inventa sunt delicta nostra. Nam posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Hinc illa desertio, hinc terrificus sagittarum nimbus in unum Christum defluens, hinc clamor ille fluctuosus: Eli, Eli, lamma sabachthani. Humanæ gentis scelera horum omnium causâ.*

§. II. Quomodo derelictus sit Christus.

Liceat hîc quærere, Qui tandem potuit à Patre Filius ita deserit? Inspiciamus ante tempus facti, quàm dicta resolvamus. Circa horam nostram duodecimam, Judæorum sextam, Christus cruce affixus est, & tria prima protulit effata. His dictis ortæ sunt tenebræ durantes trihorio, quo Christus silens orabat, omniumque animos terror occupabat. Horâ pomeridianâ nostrate tertiâ, Judæorum nonâ, sol iterum visus, Christus denovo loqui orsus, lugubres illas voces ad Patrem edidit: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Et qui fieri potuit, ut à Patre Filius ita desereretur? Nam Christus non tantum viator (ut in scholis loquuntur Theologi) sed & comprehensor fuit, atque secundum totam animam Deum vidit, & divinitas numquam à corpore, numquam ab animâ, nec in morte quidem separata est. Unde igitur tanta desertio? Nam qui Deum videt, etsi mediis flammarum ardeat, illi tamen bene, illi erit optime, omnem doloris sensum exuperabit gaudium. Ad rogatum respondemus verbo. Justitia divina illo juris rigore hîc egit, ut ea miraculum patrare potius, quàm patratum scelus impudè dimittere voluerit. In extremâ Christus desertione pati debuit & quamvis anima Deum viderit, hoc videre tamen, nec animi nec corporis cruciatus quidquam mitigavit, miraculo singulari: quod magnus avi nostri Theologus exponit. Sed urget quæstio: Quis igitur deserendi modus fuit?

Potentia divina quatuor ferè modis aut juvat aut deserit in adversis. 1. Liberat ab afflictione, ab hoste. Ita Davidem à Saule & Absalone, Jonam è ceto, Susannam à morte liberavit. 2. Mitigat minuitque afflictio-

Ibid. c. 27. v. 46. S. Thom. p. 3. q. 46. art. 8. concl. & qu. 50. a. 2. & 3. Et cū eo omnes Theologi. Qui fieri potuit ut Christus à Patre desereretur. Ita Gabriel Vasquez. 10. 1. in partem 3. S. Thom. mibi pag. 764.

Quatuor modis potentia divina aut juvat aut deserit in adversis.

nem. Sic Josepho Christi nutritio dictum ab Angelo, licere quidem Herodis sicam evadere, sed fugiendum esse in Ægyptum. Durum fuit & hoc, ad idololatras proficisci, sed tamen suavius quàm infantem perdere. 3. Solatur & roborat in arumnis. Ita tres juvenes Hebraei in fornacem Babylonicam missi, sed præsentem sibi habuerunt Angelum, flammis in rorem mutatis. Elias Jazabelæ fugit, sed Angelus commeatu & solatis fugientem erexit. Ezechiel exul & captivus in Chaldaeam ductus, sed visis cælestibus est recreatus. 4. Subinde Deus nil horum homini præstat, sed solim à noxis immunem servat. Ita Jobum septennio inter morbos gravissimos, egestatem summam, & extrema omnia desertum à peccatis tantum defendit.

Ita Filium cælestis Pater deseruit. 1. E cruce non liberavit, à morte immunem non fecit. 2. Dolores non minuit, sed auxit ad supremum usque halitum. 3. Solatis non permittit, consolatores Angelos non misit, nil erat quod dolores vel minimum leniret. *Qui simul contristatur non fuit, & qui consolaretur, non invenit. Mater auxiliari nequit, Apostoli fugerunt, abfuerunt Angeli, ipse Pater sese abscondit, Judas prodidit, Petrus negavit, Reges illuserunt, Judices condemnarunt, servi pugnis & flagris ceciderunt, crucifixerunt gentes. A notis ignotis, suis alienis, summis imis desertissimus, coram orbe pendere vulgi ludibrium. Propinquare calicem auferre non vult Pater, nec illius amatorem dulcedine ullâ temperare. Exhaustendus est usque ad fundum, fæx illius exinanienda, usque ad fundamentum in eo. Atque hinc flebilis ille clamor: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?*

Scipsum imò (quod mirius) deseruit Christus. Theologia pronuntiatum est: Opera Trinitatis ad extra sunt indivisa. Quem igitur divinus Pater, hunc etiam eundem crucifixum hominem deseruit Filius. Quemadmodum verò Christus omni vitâ beatitudinem animi distinuit, ne in corpus redunderet, ita mortis tempore inferens & sensilis pars animi solatis omnibus destituta fuit. Hinc lamentabilis illa vociferatio. *Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* Sed rem oculis subjicimus.

§. III. Exempli id monstratur.

Olympus mons supremo capite suo excedit nubes, summâ gaudet serenitate, lætissimam præ se fert faciem, nullis tempestatibus turbatur; monte medio & imo pluit, ningit, grandinat, tonat, fulminat. Ita in Christo suprema pars fruebatur Deo, sed ea inferiorem non adjuvabat. Ita Apocalypseo Angelus pedem unum in continente, in falso mari alterum collocavit. In cenâ quidem Christus dixerat, *Ecce venit hora ut dispergamini unusquisque in propria, & me solum relinquantis: & non sum solus, quia Pater mecum est.* Erat certè, sed quarto, quem assignavimus, modo, humanam naturam servans, ne vel minimum contraheret impatientiæ. Cetera omnia desertissimus fuit Servator.

Verè Justitia divina hîc jure usâ est rigidissimo, nec ab orbe condito tale statuit severitatis exemplum. Isaac in victimam jugulandus, si Christo conferatur, fabulam egit, ludicrum edens spectaculum. Ponebatur quidem ara, struebantur ligna, aderat ignis, vinciebatur Isaac, imponebatur aræ, stringebatur gladius, declinabatur in cervicem ictus. Et en vox aures ferit: Contine manum, reconde gladium. Ita tantus ad sacrificium apparatus poterat videri ludus & jocus. Sed hæc in monte Moriâ. Nil horum in monte Golgothâ. Seria omnia & decretoria. Crux ara fuit; lignorum strues, maledicta, ignis, tormenta; Isaac innocens ligatus, aræ impositus, & demum immolatus est; Pater gladium strinxit, percussit, interemit. Et fatetur: *Propter scelus populi mei percussisti eum.*

Rectè Damascenus dixit: *Omnem iram Pater in filium effudit.*

